

Brüsszel, 2026. június 9.
(OR. en)

10352/26

EF 176
ECOFIN 799
DELECT 95

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. június 4.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	C(2026) 3647 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2026.6.4.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a működésre vonatkozó ideiglenes, célzott könnyítési intézkedések és az intézmények piaci kockázatra vonatkozó szavatolóte- követelményeinek kiszámításához szükséges célzott szorzók tekintetében történő módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: C(2026) 3647 final.

Melléklet: C(2026) 3647 final

Brüsszel, 2026.6.4.
C(2026) 3647 final

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2026.6.4.)

az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a működésre vonatkozó ideiglenes, célzott könnyítési intézkedések és az intézmények piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményeinek kiszámításához szükséges célzott szorzók tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS HÁTTERE

A bankok által kereskedési célokra tartott pénzügyi eszközök (például részvények, kötvények és származtatott ügyletek) piaci kockázatnak vannak kitéve, vagyis értékük csökkenhet a piaci árak kedvezőtlen mozgása miatt. A 2008-as globális pénzügyi válság számos hiányosságot tárt fel a piaci kockázatra vonatkozó prudenciális követelmények kialakításában. Ezek következtében a bankok nem rendelkeztek elegendő tőkével a piaci kockázathoz kapcsolódó veszteségek fedezéséhez. Ez arra készítette a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottságot (BCBS), hogy felülvizsgálja a piaci kockázatokra vonatkozó nemzetközi standardokat, aminek eredményeként 2016 januárjában elfogadták a felülvizsgált piaci kockázati keretet, amely a kereskedési könyv teljes felülvizsgálata (a továbbiakban: FRTB) néven is ismert. Ezt követően 2017 decemberében a Jegybanki és Felügyeleti Elnökök Csoportja felkérte a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottságot, hogy vizsgálja felül az FRTB-t, miután számos technikai problémát azonosított a keret kalibrálásával kapcsolatban. A felülvizsgálat az FRTB-keret végleges változatának 2019. januári közzétételével zárult. A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság tagjai eredetileg megállapodtak abban, hogy 2022. január 1-jéig végrehajtják a standardokat, majd ezt a Covid19-világjárvány miatt 2023. január 1-jére halasztották.

Tekintettel az FRTB által bevezetett változások jelentőségére és arra, hogy a piaci kockázatok Bázeli Bizottság általi felülvizsgálata még mindig folyamatban van, az EU úgy döntött, hogy két szakaszban hajtja végre a keretet. Az első szakaszban az FRTB-t adatszolgáltatási követelmény formájában vezették be az 575/2013/EU rendeletnek (tőkekövetelmény-rendelet vagy CRR) az (EU) 2019/876 rendelettel (CRR II) történő módosításával. Az adatszolgáltatási követelmények célja az volt, hogy lehetővé tegyék az illetékes hatóságok számára annak nyomon követését, hogy a bankok hogyan hajtják végre az FRTB-t, mielőtt a rendelkezések kötelezővé válnak a szavatolótőke-követelmények bankok általi kiszámítása tekintetében, a jogalkotók számára pedig azt, hogy figyelembe vegyék az időközben nemzetközi szinten bevezetett esetleges további módosításokat.

Az FRTB-standardok mint az uniós jogszabályok kötelező tőkekövetelményei végrehajtásának második szakasza a banki csomag véglegesítésével zárult le. Az (EU) 2024/1623 európai parlamenti és tanácsi rendelet (CRR III) 2024 júliusában lépett hatályba, és 2025. január 1-jétől alkalmazandó.

Az 575/2013/EU rendeletnek az (EU) 2024/1623 rendelet 1. cikkének 236. pontjával módosított 461a. cikke előírja, hogy az Európai Bizottságnak figyelemmel kell kísérnie a bázeli FRTB-standardok nemzetközi végrehajtását a joghatóságok körében, valamint felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak biztosítása érdekében, hogy nemzetközi szinten egyenlő versenyfeltételek érvényesüljenek, amennyiben jelentős különbségek figyelhetők meg a harmadik országok általi végrehajtás terén. A felhatalmazás oka az, hogy a nem lakossági piacokon a bankok könnyen versenyezhetnek azáltal, hogy határokon átnyúló – többek között a tagállamok és harmadik országok közötti – pénzügyi termékeket és szolgáltatásokat kínálnak. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazás lehetőséget ad a piaci kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelményre vonatkozó ideiglenes, célzott, legfeljebb három évre szóló módosítások bevezetésére, és lehetővé teszi az FRTB EU-n belüli alkalmazása kezdőnapjának elhalasztását legfeljebb két évvel annak érdekében, hogy fenn lehessen tartani az egyenlő nemzetközi versenyfeltételeket.

Az (EU) 2024/1623 rendelet hatálybalépésekor az FRTB joghatóságok közötti végrehajtásának Bizottság általi nyomon követése azt mutatta, hogy míg egyes joghatóságok

(például Kanada és Japán) végrehajtották a standardokat, más joghatóságok, amelyek esetében az egyenlő versenyfeltételekkel kapcsolatos szempontok nagyon relevánsak, lemaradásban vannak. Az említett joghatóságokban továbbra is jelentős bizonytalanság övezi a keret végrehajtásának ütemezését és lehetséges eltéréseit. A legfontosabb, hogy 2024 júniusáig az Egyesült Államok még nem hajtotta végre az FRTB-standardokat, és nem egyértelmű, hogy mikor és hogyan készül azt megtenni.

E nemzetközi szabályozási fejleményekre válaszul a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a harmadik országokkal való egyenlő versenyfeltételek megőrzése érdekében felhatalmazáson alapuló jogi aktust¹ kell elfogadni, és egy évvel, 2026. január 1-jéig el kell halasztani az FRTB-standardok alkalmazását. 2025 folyamán a Bizottság megállapította, hogy más joghatóságok nem tettek előrelépést a bázeli FRTB-standardok végrehajtása terén. Ezért az összes érdekelt féllel (a tagállamokkal, az ágazattal, az Európai Központi Bankkal [EKB], az Európai Bankhatósággal [EBH] stb.) folytatott széles körű konzultációt követően a Bizottság 2025 júniusában második felhatalmazáson alapuló jogi aktust² fogadott el, hogy további egy évvel, 2027. január 1-jéig, a piaci kockázatra vonatkozó új prudenciális követelmények alkalmazásának kezdőnapjáig elhalassza az alkalmazást. Ez a második felhatalmazáson alapuló jogi aktus volt a Bizottság utolsó lehetősége arra, hogy késleltesse a standardok alkalmazásának megkezdését.

2025 novemberében a Bizottság két hónapos konzultációt indított az FRTB végrehajtása terén általa javasolt következő lépésről. A javaslat célzott átmeneti módosításokat tartalmazott a keret konkrét kérdéseinek kezelése érdekében, valamint egy átfogó szorzót a bankokra gyakorolt negatív tökehatások ellensúlyozására. A 2026. január 6-ig tartó konzultáció során az érdekelt felek széles körétől érkeztek lényeges észrevételek. Ezzel összefüggésben az Egyesült Királyságban és az Egyesült Államokban történt fejlemények előrelépést mutattak az FRTB végrehajtása terén, annak ellenére, hogy késedelmeket és a nemzetközi standardoktól való eltéréseket lehetett tapasztalni. Az Egyesült Királyság várhatóan 2027-től alkalmazza az FRTB sztenderd módszert és 2028-tól az FRTB belső modelleket, míg az Egyesült Államok 2026. március 19-én közzétette a Bazel III végrehajtására vonatkozó javaslatot, anélkül, hogy egyértelművé tette volna az első alkalmazás időpontját (továbbá eltéréseket mutat az FRTB-standardoktól). A banki szereplőknek 90 nap áll rendelkezésükre, hogy észrevételeket tegyenek a javaslatra.

Ezek a bizonytalanságok és eltérések – különösen az Egyesült Államokban – aggályokat vetnek fel az egyenlő nemzetközi versenyfeltételek fenntartásával és az uniós bankokra gyakorolt lehetséges hatással kapcsolatban. A Bizottság ezért az egyenlő versenyfeltételek megőrzése és a más joghatóságoktól való megfigyelt eltérések ellensúlyozása érdekében a prudenciális keret ideiglenes célzott módosítását javasolja, beleértve egy átfogó szorzó bevezetését is. Tekintettel a felhatalmazáson alapuló jogi aktus célzott intézkedéseinek ideiglenes jellegére, valamint arra, hogy a más joghatóságok általi végrehajtás tartósan torzíthatja az egyenlő versenyfeltételeket, a Bizottság az uniós bankszektor versenyképességéről szóló 2026. évi jelentéssel összefüggésben újra fogja értékelni a szükséges következő lépéseket.

¹ A Bizottság (EU) 2024/2795 felhatalmazáson alapuló rendelete (2024. július 24.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelmény alkalmazásának kezdőnapja tekintetében történő módosításáról (HL L, 2024/2795, 2024.10.31., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj).

² A Bizottság (EU) 2025/1496 felhatalmazáson alapuló rendelete (2025. június 12.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelmény alkalmazásának kezdőnapja tekintetében történő módosításáról (HL L, 2025/1496, 2025.9.19., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1496/oj).

Az előző két felhatalmazáson alapuló jogi aktushoz hasonlóan a módosítások és a szorzó hatással vannak a CRR más részeiben foglalt követelményekre is, amelyek kiegészítő jellegűek vagy az FRTB alkalmazásának kezdőnapjához kapcsolódnak. Ezek a követelmények a kereskedési, illetve nem kereskedési könyvre vonatkozó határfeltételek, amelyek meghatározzák a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmény alkalmazási körét; a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményhez kapcsolódó adatszolgáltatási és nyilvánosságra hozatali követelményeket; a tőke-küszöbérték alkalmazását a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményre; valamint a piaci kockázatra vonatkozó felügyeleti benchmarking gyakorlatot. Szükség esetén a kommunikációs csomag iránymutatást fog nyújtani arra vonatkozóan, hogy a bankoknak hogyan kell alkalmazniuk ezeket a követelményeket a halasztási időszak alatt, és azt az EBH tovább fogja pontosítani a bankok közötti végrehajtás következetességének és harmonizációjának biztosítása érdekében.

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus előkészítése során számos eszmecsere került sor a halasztás által közvetlenül érintett érdekelt felekkel. Ezek közé tartoznak az EBH, az EKB/EFM, a tagállamok és az ágazati szövetségek. A Bizottság kétszer konzultált a banki, fizetési és biztosítási szakértői csoporttal (EGBPI): 2025. október 16-án a nyilvános konzultáció előtt, illetve 2025. március 25-én a felhatalmazáson alapuló jogi aktus tervezetéről.

2. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS JOGI SZEMPONTJAI

Ez a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ideiglenes, célzott módosításokat vezet be a piaci kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelményekre vonatkozóan. A módosítások az alternatív belső modellen alapuló módszert és a sztenderd módszereket egyaránt figyelembe veszik. Emellett ez a felhatalmazáson alapuló jogi aktus egy átfogó szorzót vezet be a piaci kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelményekre vonatkozóan.

Az eredményvizsgálati teszt az egyik olyan követelmény, amelyet a banknak teljesítenie kell ahhoz, hogy belső modelljeit használhassa a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények kiszámításához. A közelmúlt tapasztalatai rávilágítottak arra, hogy az intézmények nehezen tudnak sikeresen megfelelni a tesztnek, még akkor is, ha a hibák nem feltétlenül a modell hiányosságaihoz kapcsolódnak. Más joghatóságok is foglalkoznak ezzel a kérdéssel az FRTB végrehajtása során. Ezért az eredményvizsgálati tesztet a hároméves időszak alatt nyomonkövetési eszközként kell használni, és az nem lehet közvetlen hatással a szavatolótőke-követelményekre.

A nem modellezhető kockázati tényezőket a piaci kockázatra vonatkozó belső modellek kidolgozásának egyik fő akadályának tekintették. Több joghatóság döntött úgy, hogy a keretet bizonyos módosításokkal hajtja végre vagy alkalmazza. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusban foglalt intézkedés célja, hogy működőképesebbé tegye a nem modellezhető kockázati tényezők keretét azáltal, hogy csökkenti azon megfigyelések számát, amelyek mellett egy kockázati tényező modellezhetőnek tekinthető.

Ahhoz, hogy egy kockázati tényező modellezhetőnek legyen tekinthető, az egyik kritérium az, hogy az intézménynek egy 12 hónapos megfigyelési időszak alatt meg kellett tudnia határozni az adott kockázati tényező bizonyos számú megerősíthető árát. Más joghatóságok figyelembe veszik az újonnan létrejött vagy újonnan kibocsátott, 12 hónapnál rövidebb időszakkal rendelkező kockázati tényezők sajátos helyzetét, és lehetővé teszik, hogy ezek a tényezők már a teljes 12 hónapos időszak lejártá előtt beépüljenek a belső modellen alapuló módszerbe. Ezért annak érdekében, hogy az uniós végrehajtás során elkerülhetők legyenek az egyenlő versenyfeltételek hiányával kapcsolatos problémák, a felhatalmazáson alapuló jogi aktus

bevezeti a kockázati tényezők elismerhetőségi tesztjére vonatkozó adatszolgáltatási követelmények arányosítását, a kockázati tényező létrehozása/kibocsátása óta eltelt időszakokkal arányosan.

A belső modellek nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményében az állampapír-kibocsátók nemteljesítési valószínűségét (PD) 0-val kell megszorozni annak érdekében, hogy az állampapír-kibocsátók nemteljesítési kockázatának belső modellen alapuló módszer szerinti kezelése összhangban legyen ezek sztenderd módszer szerinti kezelésével, és lényegében összhangban legyen a más joghatóságokkal szembeni állampapír-kitettségek kezelése.

A működésre vonatkozó könnyítési intézkedésként a bankok lehetőséget kapnak arra, hogy napról napra csökkentsék az alternatív belső modellen alapuló módszer számítási gyakoriságát. Ez rugalmasságot biztosít az intézmények számára, amelyek akkor választhatják ezt a tehercsökkentési intézkedést, ha az összhangban van kockázatkezelésükkel.

A kollektív befektetési formák (KBF-ek) – azaz az alapokban lévő pozíciók – kerete működőképesebbé válik, és mind az alternatív belső modellen alapuló módszer, mind az alternatív sztenderd módszer keretében jobban figyelembe veszi az egyenlő versenyfeltételekkel kapcsolatos megfontolásokat. Különösen a közvetlen vizsgálati módszer két aspektusa egyszerűsödik. Először is, csökken a gyakorisága, ami lehetővé teszi az intézmények számára, hogy azt negyedévente végezzék el, ne pedig hetente (az alternatív belső modellen alapuló módszer szerint) vagy havonta (az alternatív sztenderd módszer szerint). Másodszor, lehetőség van részleges közvetlen vizsgálatra; az intézmények akkor alkalmazhatják ezt a módszert, ha a KBF alapul szolgáló kitettségeinek legalább 50 %-a látható. Emellett az alternatív belső modellen alapuló módszer keretében felügyeleti jóváhagyás mellett alternatív modellezési technikák is megengedettek. Végül pontosításra került, hogy az alternatív sztenderd módszerben a vega érzékenység kezelése során nincs szükség felbontásra.

A fennmaradó kockázatra vonatkozó többlet keretében fokozatosan bevezetésre kerülnek továbbá az egyedi eszközökre vonatkozó szavatolótőke-követelmények. Az intézkedés semlegesíti a fennmaradó kockázatra vonatkozó többletet az egyedi eszközök esetében (azaz azok esetében, amelyek alapeszköze jövőbeli tényleges volatilitás, a „Bermuda-opciók”, amelyek több előre meghatározott napon is lehívhatók, valamint az állandó lejáratú swapügyletek kamatlábra kötött különbözeti opciók). Más joghatóságok is elfogadtak hasonló intézkedéseket a fennmaradó kockázatra vonatkozó többlettel kapcsolatban.

Ami a nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmény alternatív sztenderd módszer szerinti kiszámítását illeti, a széles körben használt fedezeti technikák elismerése egyszerűsödik, tükrözve az FRTB más joghatóságokban történő végrehajtását. Az intézmények a nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményben kezelhetik a lejáratú eltéréssel kapcsolatos problémákat, és figyelembe vehetik a származtatott részvényügyletekre és a pénzeszközökre vonatkozó fedezeti kapcsolatot.

Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) engedélyeivel szembeni kitettségekre vonatkozó szavatolótőke-követelmények kiszámításakor a mennyiségi kutatásokkal és elemzésekkel összhangban magasabb korrelációs együtthatót kell elismerni. A korrelációs együttható növekedése csökkenti a teljes tőkekövetelményt.

Az FRTB más joghatóságok általi végrehajtásával kapcsolatos bizonytalanságok enyhítése érdekében egy 0,9-es szorzó kerül bevezetésre, amely az egyszerűsített sztenderd módszer és az alternatív sztenderd módszer érzékenységen alapuló módszerének (a fő összetevője) számítási eredményeit célozza meg.

Az alternatív sztenderd módszer keretében az alternatív korrelációkereskedési portfólióra vonatkozó követelmények szorosabban igazodnak az intézmények kockázatkezelési gyakorlataihoz és az FRTB más joghatóságok általi végrehajtásához. Ezért megengedett az index összetevőiben lévő pozíciók felbontása.

A nagyon kevés kereskedési tevékenységet folytató bankok számára, amelyeknek a devizaárfolyam- és árukockázati tényezőkkel szembeni nem kereskedési könyvi kitétségeik miatt a CRR 325a. cikkének (1) bekezdése szerinti küszöbérték túllépése következtében alternatív sztenderd módszert kellene alkalmazniuk, lehetővé kell tenni, hogy ehelyett az egyszerűsített sztenderd módszert alkalmazzák. Ez összhangban van a más joghatóságokban bevezetett intézkedésekkel, a működésre vonatkozó célzott könnyítést nyújt ezeknek a bankoknak, és tükrözi a kezdeményezésben foglalt arányossági megfontolásokat.

Végül bevezetésre kerül egy átfogó szorzó a tőkenövekedés ellensúlyozására: a szorzó kulcsfontosságú intézkedés az egyenlő versenyfeltételek fenntartásához a piaci kockázati tevékenységek terén. A szorzó opcionális, és azokra a bankokra korlátozódik, amelyek az FRTB keretében tőkenövekedéssel szembesülnének. A szorzó bankspecifikus, és háromhavonta újra kell kalibrálni a bankok által a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótkövetelmények kiszámításához jelenleg használt módszerek és kereskedési, illetve nem kereskedési könyvre vonatkozó határ alapján.

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2026.6.4.)

az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a működésre vonatkozó ideiglenes, célzott könnyítési intézkedések és az intézmények piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelményeinek kiszámításához szükséges célzott szorzók tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 461a. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2019/876 európai parlamenti és tanácsi rendelet² módosította az 575/2013/EU rendeletet, többek között azért, hogy az említett rendeletbe adatszolgáltatási követelmény formájában bevezesse a kereskedési könyv teljes felülvizsgálatára (FRTB) vonatkozó standardokat, amelyek a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (BCBS) által kidolgozott, a piaci kockázati kitettségekre vonatkozó szavatoló-tőke-követelmények átfogó rendszerét képezik. Az (EU) 2024/1623 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ tovább módosította az 575/2013/EU rendeletet, többek között annak érdekében, hogy az FRTB-standardok kötelező erejű követelménnyé váljanak a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelmény kiszámításához.
- (2) Tekintettel a nemzetközi kereskedelmi tevékenységek rendkívül kompetitív jellegére, az FRTB-standardokat abból az előfeltevésekből kiindulva fogadták el, hogy azok joghatóságok általi, mind a tartalom, mind a határidők tekintetében történő végrehajtása nemzetközi szinten egyenlő versenyfeltételeket biztosítana az intézmények kereskedési tevékenységeihez. Az FRTB-standardok végrehajtásának az utóbbi két évben történő nyomon követése a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottsághoz tartozó más joghatóságok körében és különösen azon joghatóságok körében, ahol sok,

¹ HL L 176., 2013.6.27., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>.

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/876 rendelete (2019. május 20.) az 575/2013/EU rendeletnek a tőkeáttételi mutató, a nettó stabil forrásellátottsági ráta, a szavatoló-tőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó követelmények, a partnerkockázat, a piaci kockázat, a központi szerződő felekkel szembeni kitettségek, a kollektív befektetési formákkal szembeni kitettségek, a nagykockázat-vállalások és az adatszolgáltatási és nyilvánosságra hozatali követelmények tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/876/oj>).

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1623 rendelete (2024. május 31.) az 575/2013/EU rendeletnek a hitelkockázatra, a hitelértékelési korrekciós kockázatra, a működési kockázatra, a piaci kockázatra és a tőke-küszöbértékekre vonatkozó követelmények tekintetében történő módosításáról (HL L, 2024/1623, 2024.6.19., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj>).

nemzetközi tevékenységet folytató bank működik, rámutatott a késedelmekre és a nemzetközi standardoktól való számos eltérésre, ezáltal pedig arra, hogy jelentős a kockázata nemzetközi szinten az egyenlő versenyfeltételek torzulásának. Az említett kockázat kezelése és a más joghatóságok végrehajtási ütemterveiről és hatályos szabályairól való információgyűjtés érdekében a Bizottság kétszer alkalmazta az 575/2013/EU rendelet 461a. cikke (2) bekezdésének b) pontjában foglalt felhatalmazást arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusok⁴ útján 2027. január 1-jéig elhalassza az Unióban az FRTB-standardoknak a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelmény kiszámítására való alkalmazását.

- (3) Az elmúlt hónapokban az FRTB-standardok végrehajtásának nyomon követése azt mutatta, hogy bár a legtöbb joghatóságban valóban történt előrelépés e standardok végrehajtása terén, azokban a joghatóságokban, ahol sok a nemzetközi tevékenységet folytató hitelintézet, továbbra is bizonytalanság övezi a végrehajtási határidőket és a végleges szabályokat. Annak érdekében, hogy az uniós hitelintézetek kereskedési tevékenységük során ne szenvedjenek jelentős versenyhátrányt, a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelmények kiszámításának prudenciális keretét ideiglenesen, három évre módosítani kell. A célzott módosításoknak a prudenciális keret azon konkrét vonatkozásaival kell foglalkozniuk, amelyek esetében más joghatóságokban eltéréseket azonosítottak vagy azok rendkívül valószínűek.
- (4) Annak érdekében, hogy a hitelintézetek számára biztosítva legyen a bizonyosság és a szabályozás stabilitása a szavatoló-tőke-követelményük kiszámításához használandó piaci kockázati keret tekintetében, a könnyítési intézkedéseknek az 575/2013/EU rendelet 461a. cikkének (2) bekezdésében foglalt felhatalmazásban meghatározott maximális időtartamra, három évre, azaz 2029. december 31-ig kell szólniuk.
- (5) A bázeli standardokkal összhangban, az 575/2013/EU rendelet 325a. cikke (2) bekezdésének d) pontja értelmében ahhoz, hogy engedélyt kapjanak az alternatív belső modellen alapuló módszer (AIMA) alkalmazására a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelményeik kiszámításához, a hitelintézeteknek az AIMA-engedélyük hatálya alá tartozó minden egyes kereskedési részleg szintjén folyamatosan el kell végezniük és sikeresen teljesíteniük kell az említett rendelet 325b. cikkében meghatározott eredményvizsgálati tesztet. A tesztet nem teljesítő kereskedési részlegek esetében a hitelintézeteknek a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelményeket az alternatív sztenderd módszer szerint kell kiszámítaniuk. A közelmúlt tapasztalatai rávilágítottak arra, hogy számos kereskedési részleg nehezen tud megfelelni a tesztnek, még akkor is, ha a hibák nem feltétlenül a modell hiányosságaihoz kapcsolódnak. Ennek eredményeként más joghatóságok – legalábbis ideiglenesen – nem kötelező jelleggel, csak nyomonkövetési eszközként hajtották végre az eredményvizsgálati tesztet. Az említett joghatóságokkal szembeni egyenlő versenyfeltételekkel kapcsolatos aggályok kezelése érdekében az uniós végrehajtásnak is lehetővé kell tennie a bankok számára, hogy az eredményvizsgálati tesztet csak nyomonkövetési célból számítsák ki a hároméves időszak alatt, és meg

⁴ A Bizottság (EU) 2024/2795 felhatalmazáson alapuló rendelete (2024. július 24.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelmény alkalmazásának kezdőnapja tekintetében történő módosításáról (HL L, 2024/2795, 2024.10.31., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj) és a Bizottság (EU) 2025/1496 felhatalmazáson alapuló rendelete (2025. június 12.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelmény alkalmazásának kezdőnapja tekintetében történő módosításáról (HL L, 2025/1496, 2025.9.19., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1496/oj).

kell határozni, hogy az eredményvizsgálatra vonatkozó teszt az említett időszak alatt nem gyakorol közvetlen hatást a szavatolótőke-követelményekre.

- (6) Az FRTB-standardok egyértelmű és szigorú követelményeket határoznak meg a nem modellezhető kockázati tényezőkre vonatkozóan, amelyeket jogalkotási aktusok, valamint felhatalmazáson alapuló és végrehajtási bizottsági jogi aktusok vezettek be az uniós jogba. Mivel világszerte eddig nagyon korlátozott számban fogadtak el a piaci kockázatra vonatkozó belső modelleket, és a főbb joghatóságokban jelentősen késik az FRTB végrehajtása, továbbra is korlátozott a harmadik fél adatszolgáltatóktól származó olyan adatmegoldások kidolgozása, amelyek lehetővé tennék a hitelintézetek számára, hogy kockázati tényezőik kisebb részét tekintsék nem modellezhető kockázati tényezőnek. Ez jelentős hatást gyakorol a szavatolótőke-követelményekre, ami aggályokat vet fel azzal kapcsolatban, hogy a belső modellek alkalmazásával kiszámított teljes szavatolótőke-követelményhez a nem modellezhető kockázati tényezők az eredetileg vártnál nagyobb mértékben járulnak hozzá. Összességében az intézmények úgy vélték, hogy a nem modellezhető kockázati tényezők kerete a piaci kockázatra vonatkozó belső modellek kidolgozásának egyik fő akadály. E megfontolások fényében más jelentős joghatóságok egyszerűsítették a nem modellezhető kockázati tényezők keretét azáltal, hogy a várható többletvesztés-kockázati mérték alapján több kockázati tényező esetén tették lehetővé a modellezhetőként történő tőkésítést. A globálisan egyenlő versenyfeltételek megőrzése és a nem modellezhető kockázati tényezők kerete végrehajtásának megkönnyítése érdekében módosítani kell az ahhoz szükséges megerősíthető ármegfigyelések számára vonatkozó feltételeket, hogy egy kockázati tényezőt modellezhetőnek lehessen tekinteni, és így a várható többletvesztés kiszámítása során tőkésíteni lehessen.
- (7) A bázeli standardokkal összhangban a kockázati tényezők modellezhetőségére vonatkozóan az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁵ 1. cikkének (1) bekezdésében és 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kritériumok egyike az, hogy az érintett intézménynek egy 12 hónapos megfigyelési időszak alatt meg kellett tudnia határozni bizonyos számú megerősíthető árat az adott kockázati tényezőre vonatkozóan. Ez a követelmény problematikus a közelmúltban kibocsátott eszközök, köztük az újonnan kibocsátott kötvények, új referencia-kamatlábak vagy áruk esetében, mivel azt jelenti, hogy a kibocsátásukat követő 12 hónapban előfordulhat, hogy e pozíciók kockázati tényezői nem felelnek meg a kockázati tényezők elismerhetőségi tesztjének, függetlenül e pozíciók likviditásától. Az intézmények működési terheinek enyhítése és a más joghatóságokból származó hitelintézetekkel egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a hitelintézetek számára lehetővé kell tenni, hogy az új eszközök első piaci kereskedését követő egy évig arányosíthassák az új kockázati tényezők tekintetében a modellezhetőség céljából szükséges megfigyelt valós árat számát.
- (8) Az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikkében említett, a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modellel szembeni különleges követelmények egyike, hogy a

⁵ A Bizottság (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. június 14.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kockázati tényezők belső modellen alapuló módszer szerinti modellezhetőségének az említett rendelet 325be. cikkének (3) bekezdése szerinti értékelésére vonatkozó kritériumokat, és az említett értékelés gyakoriságát meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 276., 2022.10.26., 60. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2060/oj).

hitelintézet nemteljesítési valószínűségekre vonatkozó becslései alulról az említett cikk (5) bekezdésének a) pontjában meghatározott százalékokra korlátozódjanak. Következésképpen azon konkrét kibocsátók vagy kötelezettek esetében, amelyekre az alternatív sztenderd módszer alapján nem vonatkoznak nemteljesítési szavatolótőke-követelmények, az alternatív belső modellen alapuló módszer szerinti, nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények magasabbak lennének, mint az alternatív sztenderd módszer szerinti. Ez a helyzet különösen a magas minősítésű központi kormányzati és központi banki kibocsátók esetében. Több joghatóság eltért a bázeli standardoktól azért, hogy lehetővé tette a bankok számára, hogy a belső modellen alapuló módszer keretében az e kibocsátókkal szembeni kitétségeket ugyanolyan módon kezeljék, mint ahogyan ezeket a kitétségeket az alternatív sztenderd módszer szerint kezelnék (azaz a nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények nélkül). Az uniós hitelintézetek számára is elérhetővé kell tenni egy hasonló intézkedést, mert csak így lehet összehangolni a megközelítéseket és garantálni az egyenlő versenyfeltételeket. Ezt úgy kell elérni, hogy az alternatív sztenderd módszer szerint 0%-os kockázati súlyt kapó kibocsátók/kötelezettek nemteljesítési valószínűségére nullás szorzót kell alkalmazni, megszüntetve ezzel az említett kibocsátókkal/kötelezettekkel szembeni kitétségekre vonatkozó releváns tőkekövetelményt.

- (9) Azon hitelintézetek számára, amelyek jóváhagyást kaptak az alternatív belső modellen alapuló módszer alkalmazására szavatolótőke-követelményeik kiszámításához, működési szempontból kihívást jelenthet a várható többletvesztés-kockázati mérték és a stresszforatókönyvi kockázati mérték napi számításainak elvégzése az 575/2013/EU rendelet 325ba. cikkének (1) bekezdésével összhangban. A napi számítások különösen számításigényesek, és követelményeket írnak elő az operatív és irányítási folyamatok időszerűségére vonatkozóan. A hitelintézetek számára ezért ideiglenesen lehetővé kell tenni, hogy a szabályozói várható többletvesztés-kockázati mérték és stresszforatókönyvi kockázati mérték értékét ne naponta, hanem hetente számítsák ki és tegyék közzé. Ez lehetővé tenné az egyenlő versenyfeltételek fenntartását az uniós hitelintézetek számára más joghatóságok bankjaival, amelyeknek csak egy későbbi időpontban kell alkalmazniuk az alternatív belső modellen alapuló módszert.
- (10) Az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdésének i) pontja és 325j. cikke egyedi feltételeket tartalmaz a kollektív befektetési formákkal (KBF) szembeni kitétségekre vonatkozó szavatolótőke-követelményeknek mind az alternatív sztenderd módszer, mind az alternatív belső modellen alapuló módszer szerinti kiszámítására vonatkozóan. A rendkívül konzervatív kezelés elkerülése érdekében a hitelintézeteknek rendszeresen közvetlenül meg kell tudniuk vizsgálni a KBF kitétség alapjául szolgáló valamennyi összetevőjét, és úgy kell kiszámítaniuk a KBF-kitétségre vonatkozó szavatolótőke-követelményeket, mintha közvetlen kitétségük lenne a KBF összetevőivel szemben. A bankok azon képessége, hogy a közvetlen vizsgálati módszert alkalmazzák, attól függ, hogy a közvetlen vizsgálat időpontjában rendelkezésre állnak-e a kollektív befektetési forma összetételére vonatkozó adatok, ami eddig nagy kihívást jelentett, mivel a kollektív befektetési forma kezelői titoktartási aggályok miatt kevésbé érdekeltek abban, hogy részletes információkat szolgáltatassanak a kollektív befektetési forma összetételéről. Ennek következtében a hitelintézetek gyakran nem tudják alkalmazni a közvetlen vizsgálatot egyik módszer esetében sem, és gyakran vissza kellene térniük a konzervatív kezeléshez. Más jelentős joghatóságok ezért módosításokat javasoltak a KBF-kitétségekre mind az FRTB sztenderd módszere, mind a belső modellen alapuló módszer szerinti kezelésére

vonatkozóan. Ezért az egyenlő versenyfeltételek torzulásának és a közvetlen vizsgálati módszer alkalmazásával járó aránytalan működési terheknek az elkerülése érdekében más joghatóságokkal összhangban be kell vezetni azt a rugalmasságot az intézmények számára, hogy részleges közvetlen vizsgálatot végezzenek, és e célból meg kell határozni e részleges közvetlen vizsgálat alsó küszöbértékét, ugyanakkor elő kell írni ezen intézmények számára, hogy konzervatívabb módon kezeljék a KBF azon részét, amely nem vizsgálható meg közvetlenül. Az egyszerűség érdekében az említett alsó küszöbértéket a kitettség piaci értékéhez viszonyítva kell meghatározni. Amennyiben a kitettség piaci értéke nem megfelelő bizonyos KBF-kitettségek, például a magas tőkeáttételű kitettségek esetében, a hitelintézeteknek ezt az illetékes hatóságok számára kielégítő módon tükrözniük kell a közvetlen vizsgálati módszerükben. A közvetlen vizsgálat alacsonyabb gyakoriságát is meg kell határozni. Ezenkívül az alternatív belső modellen alapuló módszer keretében a hitelintézetek számára lehetővé kell tenni, hogy az illetékes hatóságok jóváhagyásától függően a közvetlen vizsgálat helyett alternatív módszereket alkalmazzanak. A vega kockázatnak kitett KBF-kitettségek esetében a közvetlen vizsgálati módszer alkalmazása összetett, és nincs összhangban azzal, ahogyan a hitelintézetek e pozíciók kockázatát kezelik, mivel a vega érzékenységek nem additívak, és nem bonthatók le egyszerű módon. A CRR rendelkezései azonban előírják, hogy a hitelintézetek ugyanazt a módszert alkalmazzák az ugyanazon KBF-kitettség valamennyi kockázati tényezőjére vonatkozó, piaci kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmények kiszámításához. Ezért annak a hitelintézetnek, amely az ilyen KBF-pozíció esetében a delta kockázati tényezőre vonatkozó tőkekövetelmények kiszámításához a közvetlen vizsgálati módszert alkalmazza, a vega kockázati tényezőre vonatkozó tőkekövetelmények esetében is a közvetlen vizsgálati módszert kell alkalmaznia. Az intézmények működési terheinek enyhítése érdekében az ilyen hitelintézetek számára lehetővé kell tenni, hogy alternatív módszert alkalmazzanak a KBF-kitettség vega kockázati tényezőjére vonatkozó szavatolótőke-követelmények kiszámításához, függetlenül az adott kitettséghez kapcsolódó egyéb típusú kockázatok tőkésítéséhez használt módszertől.

- (11) A fennmaradó kockázatra vonatkozó többlet olyan kockázatokra vonatkozó kiegészítő tőkekövetelményt határoz meg, amelyeket az alternatív sztenderd módszer egyéb összetevői még nem kezelnek. Mivel a fennmaradó kockázatra vonatkozó többlet szerinti szavatolótőke-követelményt az eszköz névleges értéke alapján kell kiszámítani, függetlenül annak kockázatától, és a fedezetet csak azokban az esetekben lehet figyelembe venni, amikor a fedezett és a fedezeti instrumentum tőkéletesen megfelel egymásnak, előfordulhatnak olyan esetek, amikor a fennmaradó kockázatra vonatkozó többlet kapcsolt szavatolótőke-követelmények nincsenek összhangban a kereskedési részleg szintjén fennálló tényleges fennmaradó kockázattal. Annak érdekében, hogy elkerülhetők legyenek a hitelintézetek által a piacon esetlegesen nagymértékben fedezhető, fennmaradó kockázatot hordozó eszközökre vonatkozó aránytalan tőkekövetelmények, valamint hogy meg lehessen őrizni az egyenlő versenyfeltételeket más olyan joghatóságokkal szemben, amelyek egyedi intézkedéseket hajtottak végre vagy fognak végrehajtani a fennmaradó kockázatra vonatkozó többlet tekintetében, a fennmaradó kockázatra vonatkozó többlet kapcsolt tőkekövetelményekre vonatkozó szorzók alkalmazását kell előírni azon instrumentumok esetében, amelyek alapul szolgáló eszköze jövőbeli tényleges volatilitás, amelyek véges számú napon lehívható opciók, vagy amelyek ugyanazon pénznemben denominált két állandó lejáratú swapkamatláb közötti különbözetre vonatkozó opciók, amennyiben ezek az instrumentumok csak az említett okokból

vonnak maguk után fennmaradó kockázatra vonatkozó többletkez kapcsolódó szavatolótőke-követelményt.

- (12) Az alternatív sztenderd módszer szerinti, nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmény a piaci kockázatnak kitett kitettségek kibocsátóinak és kötelezettjeinek egyéves időhorizonton mért nemteljesítési kockázatát méri. Az ugyanazon kibocsátóval vagy kötelezettel szembeni kitettségekre vonatkozó fedezeti ügyleteket figyelembe veszi egyedi feltételek mellett, ideértve a különböző pozíciók közötti lejárat eltéréseket is. E feltételek némelyike nem teszi lehetővé az ugyanazon alapul szolgáló eszközre vonatkozó származtatott részvényügylet és készpénzpozíció közötti gazdasági fedezeti ügylet megjelenítését, ami a gyakorlatban széles körben alkalmazott kockázatkezelési módszer. A fedezet ösztönzése és a más joghatóságokban alkalmazott hasonló intézkedésekkel való összhang biztosítása érdekében az ilyen típusú gazdasági fedezetet el kell ismerni a nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények alternatív sztenderd módszer szerinti kiszámításakor.
- (13) Az (EU) 2024/1623 rendelet az alternatív sztenderd módszerbe külön kockázati súlyt vezetett be az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) keretében folytatott szén-dioxid-kereskedelemmel szembeni kitettségekre vonatkozóan, amelyet a szén-dioxid-kibocsátási egységek uniós piacának az elmúlt években tapasztalt stabilitása és mérsékelt volatilitása, valamint a szén-dioxid-kibocsátási tanúsítványok kapcsolódó árai indokolnak. Az ezt követő mennyiségi elemzés bizonyítékot szolgáltatott arra vonatkozóan, hogy az alacsonyabb kockázati súly mellett a szén-dioxid-kereskedelemmel kapcsolatos kitettségek összesítéséhez használt korrelációs paraméter értékét is módosítani kell, ami az említett konkrét kitettségekre vonatkozó alacsonyabb szavatolótőke-követelményeket eredményezne. Ezenkívül a bankok és más joghatóságok szabályozó hatóságai közötti információcsere, beleértve a folyamatban lévő konzultációkat is, arra enged következtetni, hogy az említett joghatóságokban hasonló intézkedéseket fogadhatnak el a végleges végrehajtás során. Ezért elő kell írni, hogy 2029. december 31-ig a korrelációs paramétert a rendelkezésre álló bizonyítékok fényében egy megfelelő értékű szorzóval módosítani kell.
- (14) A Bazel III szabályok késedelmes végrehajtása a nemzetközileg aktív bankokkal rendelkező joghatóságokban az egyenlő versenyfeltételek átmeneti torzulásához vezet, többek között az Unióban 2025. január 1-jétől alkalmazandó tőke-küszöbérték miatt. E torzulások enyhítése és a zökkenőmentes átmenet biztosítása érdekében a hitelintézeteknek ideiglenesen részesülniük kell a piaci kockázatra vonatkozó, alternatív sztenderd módszer szerinti szavatolótőke-követelmények célzott és korlátozott bevezetéséből fakadó előnyökből. Az egyszerűsített sztenderd módszert alkalmazó hitelintézeteknek hasonlóképpen részesülniük kell a fokozatos bevezetés előnyeiből.
- (15) A bázeli standardokkal összhangban az 575/2013/EU rendelet 325i. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja előírja, hogy a hitelintézetek az alternatív korrelációkereskedési portfóliókban (ACTP) szereplő indexekben fennálló pozíciók esetében egyedül az indexszel szembeni érzékenységet számítsák ki, és megtiltja az ACTP-ben lévő indexpozíciók részösszetevő kockázati tényezőkre (azaz egy alaptermészes pozíciókra) bontását, valamint e kockázati tényezők ezt követő nettósítását az egy alaptermészes instrumentumok ugyanazon összetevőjének ugyanazon kockázati tényezőivel. Ezek a követelmények eltérést okoznak a hitelintézetek által az említett kitettségek kockázatkezelésére alkalmazott módszer és a szavatolótőke-követelmények kiszámítása között, ami még összetettebb működéshez

és a szavatolótőke-követelmények növekedéséhez vezet. Ezen okok miatt az ACTP-kereskedésben nagyon aktív bankokkal rendelkező egyik fő joghatóság úgy döntött, hogy lehetővé teszi a bankok számára az ACTP-ben lévő indexekkel szembeni kitétségek felbontását. Az egyenlő versenyfeltételek megőrzése érdekében a hitelintézetek számára ideiglenesen rugalmasságot kell biztosítani a felbontási módszer alkalmazására és a részösszetevő kitétségeik ugyanazon kockázati tényezőkkel szembeni nettósítására.

- (16) Az FRTB-standardok végrehajtása kockázatérzékenyebb és összetettebb módszereket vezet be, amelyek szükségtelenek lehetnek a kisméretű kereskedési tevékenységet folytató intézmények számára. Ez különösen igaz azokra a kis intézményekre, amelyek az 575/2013/EU rendelet 94. cikke alapján jogosultak a kisméretű kereskedési könyvi tevékenységre vonatkozó eltérésre, de a nem kereskedési könyvi pozíciókból eredő devizaárfolyam-kockázat vagy árukockázat miatt meghaladják az említett rendelet 325a. cikkében meghatározott küszöbértékeket. Az ilyen uniós hitelintézetek aránytalan végrehajtási költségeinek és működési összetettségének elkerülése érdekében, tekintettel arra, hogy más jelentős joghatóságok vagy hasonló intézkedéseket alkalmaznak, vagy nem alkalmazzák a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményeket a kisméretű kereskedési könyvi tevékenységet folytató bankokra, a kisméretű kereskedési könyvvel rendelkező uniós hitelintézetek számára lehetővé kell tenni, hogy a devizaárfolyam-kockázatnak és árukockázatnak kitett nem kereskedési könyvi pozícióik tekintetében az egyszerűsített sztenderd módszert alkalmazzák.
- (17) Az új piaci kockázati keretnek a nemzetközileg aktív bankokkal rendelkező joghatóságokban történő késedelmes végrehajtása azt jelenti, hogy azok az uniós hitelintézetek, amelyek kifinomult kereskedési tevékenységet folytatnak és összetettebb portfóliókkal rendelkeznek, egyenlőtlen versenyfeltételekkel szembesülnének, ha a Bázeli III standardok végrehajtását 2027. január 1-je utánra halasztanák, vagy a követelményeket más joghatóságokban rugalmasabb módon hajtánák végre. A Bázeli III standardok más jelentős joghatóságokban történő végrehajtásának nyomán követése azt mutatta, hogy nagyon valószínűtlen, hogy a jelentős nem uniós bankoknak 2027. január 1-jétől a székhelyük szerinti joghatóságban végre kellene hajtaniuk az FRTB-szabályokat. Ugyanakkor annak biztosítása érdekében, hogy az új piaci kockázati keret konkrét szempontjai – különösen az alternatív belső modellen alapuló módszerrel kapcsolatban – ne legyenek túlságosan összetettek vagy túl konzervatívak, és ezért működési szempontból ne vezessenek indokolatlan összetettséghez vagy túlméretezett tőkekövetelményekhez, újra kell értékelni (és adott esetben újra kell kalibrálni) ezeket a konkrét szempontokat. Ebben az összefüggésben, valamint az e területen az uniós bankszektor versenyképességére és az uniós gazdaság finanszírozására negatív hatást gyakorló potenciális versenyhátrányok korlátozása érdekében az e rendelettel bevezetett célzott módosítások alkalmazását követően az új piaci kockázati szabályok végrehajtása által hátrányosan érintett hitelintézetek számára lehetővé kell tenni, hogy ez a tőkehatás e rendelet hároméves időtartamára korlátozódjon.
- (18) A javasolt ideiglenes intézkedéseknek együttesen kell kezelniük a főbb joghatóságok közötti, egyenlő versenyfeltételekre vonatkozó számos – de nem az összes – különbséget. Annak érdekében, hogy az átmeneti időszak alatt, amíg a főbb joghatóságok véglegesítik és végrehajtják az FRTB-standardokat, megmaradjanak az egyenlő versenyfeltételek, az FRTB-szabályok által hátrányosan érintett hitelintézetek számára lehetővé kell tenni, hogy korlátozzák e szabályok tőkekövetelményeikre

gyakorolt hatását azáltal, hogy az említett tőkekövetelményekre e felhatalmazáson alapuló rendelet hároméves időszakában egy legfeljebb 1-es szorzót alkalmaznak. Tekintettel arra, hogy ezeket a hitelintézeteket az új keretrendszer eltérő mértékben érinti, a szorzó kalibrálásának bankspecifikusnak kell lennie. Továbbá, mivel a hitelintézetek 2029. december 31-ig alkalmaznák a szorzót, lehetővé kell tenni számukra, hogy a portfólióikban és a piaci viszonyokban bekövetkezett változások figyelembevétele érdekében rendszeresen újrakalibrálják a szorzót egy megbízható referenciaértékkel szemben. Ezért olyan szorzót kell bevezetni, amely az új szabályok hatását az előző Bázeli 2.5 végrehajtásának szintjére csökkenti. A szorzó pontos kalibrálásának lehetővé tétele és a túlzott működési összetettség elkerülése érdekében, beleértve az ugyanazon intézményen belüli több határfogalom alkalmazását és a Bázeli 2.5 keretben használt modellek módosításait, a szorzót a Bázeli 2.5 végrehajtása szerinti, kereskedési, illetve nem kereskedési könyvre vonatkozó határ alkalmazásával kell kiszámítani. Azoknak a hitelintézeteknek, amelyek jogosultak a szorzó alkalmazására, és amelyek úgy döntenek, hogy 2027. január 1-jétől alkalmazzák azt, lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy a hároméves időszak lejárta előtt felhagyjanak az alkalmazásával, azt azonban nem szabad lehetővé tenni számukra, hogy később újra alkalmazzák a szorzót. Az adatszolgáltatási és nyilvánosságra hozatali követelmények a felügyeleti felügyélés és a piaci fegyelem elérésének alapvető eszközei. Ezért azoknak a hitelintézeteknek, amelyek úgy döntenek, hogy alkalmazzák a szorzót, a Bázeli 2.5 végrehajtásával összhangban továbbra is adatot kell szolgáltatniuk és nyilvánosságra kell hozniuk a kötelező szavatoló tőke-követelményeikre vonatkozó információkat a CRR 2024. július 8-án hatályos változatában meghatározott vonatkozó rendelkezéseket alkalmazva.

- (19) Az 575/2013/EU rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (20) Az e rendeletben foglalt rendelkezések a bankok CRR és CRD szerinti, a megfelelő kockázatkezelési és adatösszesítési képességek biztosítására vonatkozó kötelezettségeinek sérelme nélkül alkalmazandók. A bankoknak együtt kell működniük felügyeleti hatóságaikkal az e területeken észlelt hiányosságok orvoslása érdekében.
- (21) Az (EU) 2024/1623 rendeletben meghatározott, piaci kockázatra vonatkozó követelmények 2027. január 1-jétől alkalmazandók. Az intézményekre vonatkozó követelmények ütközésének elkerülése érdekében ezért e rendelet alkalmazásának kezdőnapját hozzá kell igazítani az említett időponthoz. A piaci szereplők és a hatóságok közötti bizonytalanság elkerülése érdekében e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon kell hatályba lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 575/2013/EU rendelet módosítása

Az 575/2013/EU rendelet a következő 495i–495v. cikkel egészül ki:

„495i. cikk

***A piaci kockázathoz kapcsolódó alternatív belső modellen alapuló módszer szerinti
eredményvizsgálati tesztre vonatkozó átmeneti rendelkezések***

- (1) A 325az. cikk (2) bekezdésének d) pontjától eltérve, az intézmények 2029. december 31-ig alkalmazhatják az alternatív belső modellen alapuló módszert

a 325bg. cikkben meghatározott követelményeknek meg nem felelő kereskedési részlegek tekintetében a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótoke-követelményük kiszámításához.

- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az intézményeknek úgy kell tekinteniük, hogy a hatály alá tartozó kereskedési részlegek esetében az említett kereskedési részlegek portfólióinak értékében bekövetkező, az intézmények kockázatmérési modelljein alapuló elméleti változások közel állnak az említett kereskedési részlegek portfólióinak értékében bekövetkező, az intézmények árazási modelljein alapuló hipotetikus változásokhoz.

495j. cikk

A nem modellezhető kockázati tényezőkre vonatkozó szavatolótoke-követelményekkel kapcsolatos, működésre vonatkozó átmeneti könnyítés

- (1) Az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet* 1. cikkének (1) bekezdésétől és 4. cikkének (2) bekezdésétől eltérve, az intézmények 2029. december 31-ig e rendelet 325be. cikkének alkalmazásában modellezhetőnek értékelhetik azt a kockázati tényezőt, amelyre vonatkozóan az intézmény az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdésében, valamint 4. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett megfigyelési időszakokban legalább két megerősíthető árat megállapított.
- (2) Az intézményeknek az (1) bekezdésben említett kockázati tényezőkhöz 250-es likviditási horizontot kell rendelniük, amelyet az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendeletnek megfelelően azonosított megerősíthető árák számával kell arányosítaniuk, és az e rendelet 325bd. cikkének 2. táblázatában meghatározott legközelebbi hosszabb likviditási horizontra kell kerekíteniük.
- Az első albekezdéssel összhangban hozzárendelt likviditási horizont nem lehet rövidebb annál a likviditási horizontnál, amelyet akkor rendelnének a kockázati tényezőhöz, ha a megerősíthető árák száma elegendő lenne ahhoz, hogy a kockázati tényezőt az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdésével és 4. cikkének (2) és (3) bekezdésével összhangban modellezhetőnek lehessen minősíteni.
- (3) Az intézményeknek a 325bb. cikkben említett számításban figyelembe kell venniük mindazokat a kockázati tényezőket, amelyek az (1) bekezdés alapján modellezhetőnek tekinthetők. Az intézményeknek a 325bk. cikkben meghatározott számítások hatókörébe más nem modellezhető kockázati tényezőket is bele kell foglalniuk.

* A Bizottság (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. június 14.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kockázati tényezők belső modellen alapuló módszer szerinti modellezhetőségének az említett rendelet 325be. cikkének (3) bekezdése szerinti értékelésére vonatkozó kritériumokat, és az említett értékelés gyakoriságát meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 276., 2022.10.26., 60. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2060/oj).

495k. cikk

Az új kibocsátások modellezhetőségének értékelésével kapcsolatos adatszolgáltatási követelményekre vonatkozó átmeneti rendelkezések

Az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (2) bekezdésétől és 4. cikkétől eltérve, az intézményeknek 2029. december 31-ig a kockázati tényezők modellezhetőségének e rendelet 325be. cikke szerinti értékelésekor figyelembe kell venniük, hogy a közelmúltban kibocsátott vagy létrehozott instrumentumokból származó új kockázati tényezők esetében:

- a) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében és 4. cikkében említett megfigyelési időszak azon a napon kezdődik, amikor az említett instrumentumokat kibocsátják vagy azokkal a piacon első alkalommal kereskednek;
- b) a kockázati tényezőre nézve reprezentatív megerősíthető áraknak az említett felhatalmazáson alapuló rendelet szerinti minimális számát a kibocsátást vagy az első kereskedési időpontot követő 12 hónapig arányosítani kell.

495l. cikk

A nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó belső modell szerinti szavatoló-tőke-követelményekre vonatkozó átmeneti rendelkezések

A 325bp. cikk (5) bekezdésének a) pontjától eltérve, az intézményeknek 2029. december 31-ig 0-s szorzót kell alkalmazniuk a nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelményeknek a harmadik rész IV. címe 1b. fejezetének 3. szakaszában meghatározott, a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modell alapján történő kiszámításához használt nemteljesítési valószínűségek becsléseire minden olyan kibocsátó vagy kötelezett esetében, amellyel szembeni kitettségek 0 %-os kockázati súlyt kapnának a nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelmények alternatív sztenderd módszer szerinti kiszámításakor.

495m. cikk

Az alternatív belső modellen alapuló módszer számítási gyakoriságára vonatkozó átmeneti rendelkezések

- (1) 2029. december 31-ig azok az intézmények, amelyek a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelményük kiszámításához a 325ba. cikk (1) bekezdését alkalmazzák, dönthetnek úgy, hogy a 325ba. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett átlagértékeket az előző 60 munkanap helyett az előző 12 hétre vonatkozóan számítják ki.
- (2) 2029. december 31-ig azok az intézmények, amelyeknek meg kell felelniük a 455. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott nyilvánosságra hozatali követelményeknek, dönthetnek úgy, hogy az előző 60 munkanap helyett az előző 12 hétre vonatkozóan hozzák nyilvánosságra a szóban forgó cikkben említett értékeket.

495n. cikk

A kollektív befektetési formákban lévő pozíciók alternatív belső modellen alapuló módszer szerinti szavatolótőke-követelményeire vonatkozó átmeneti rendelkezések

- (1) A 325bh. cikk (1) bekezdésének i) pontjától eltérve az intézmények 2029. december 31-ig közvetlenül megvizsgálhatják:
- a) a KBF összes alapul szolgáló pozíciójának legalább 50 %-át, piaci értéken mérve;
 - b) a KBF-ek alapul szolgáló pozícióit negyedévente, nem pedig hetente.
- Az első albekezdés a) pontjának alkalmazásában az intézményeknek a 325j. cikk (1) bekezdése b) pontjának i. alpontjában meghatározott kockázati súly alkalmazásával kell kiszámítaniuk az adott KBF-ben lévő összes fennmaradó pozíció piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményét.
- (2) Az (1) bekezdésben említett közvetlen vizsgálat során az intézményeknek nyomon kell tudniuk követni az érintett kollektív befektetési formák összetételében két számítási időpont között bekövetkezett jelentős változásokból eredő kockázatokat.
- (3) A 325bh. cikk (1) bekezdésének i) pontjától eltérve az intézmény alternatív modellen alapuló módszert is alkalmazhat a KBF-ekben lévő pozíciók piaci kockázatára vonatkozó szavatolótőke-követelmények alternatív belső modellen alapuló módszer szerinti kiszámításához, amennyiben azt az illetékes hatósága jóváhagyja.

495o. cikk

A kollektív befektetési formákban lévő pozíciók alternatív sztenderd módszer szerinti szavatolótőke-követelményeire vonatkozó átmeneti rendelkezések

- (1) A 325j. cikk (1) bekezdésének a) pontjától eltérve az intézmények 2029. december 31-ig közvetlenül megvizsgálhatják:
- a) az ezen KBF-ekben lévő alapul szolgáló pozíciók legalább 50 %-át, piaci értéken mérve;
 - b) a KBF alapul szolgáló pozícióit negyedévente, nem pedig havonta.
- Az első albekezdés a) pontjának alkalmazásában az intézményeknek a 325j. cikk (1) bekezdése b) pontjának i. alpontjában előírt módszer alkalmazásával kell kiszámítaniuk az ezekben a KBF-ekben lévő összes fennmaradó pozíció piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményét.
- (2) A 325j. cikk (1a) és (3) bekezdésétől eltérve, az intézmények 2029. december 31-ig a vega kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményük kiszámításakor a KBF-ekben meglévő pozíciókat egyetlen, 100 %-os kockázati súlyú részvénytőkepozíciónak tekinthetik, függetlenül az ugyanazon pozíciókhoz kapcsolódó egyéb kockázati tényezőkre vonatkozó szavatolótőke-követelményük kiszámításához használt egyéb módszerektől.

495p. cikk

A fennmaradó kockázatra vonatkozó többlet alternatív sztenderd módszer szerinti szavatolótoke-követelményekre vonatkozó átmeneti rendelkezések

A 325u. cikktől eltérve, az intézményeknek 2029. december 31-ig 0-s szorzót kell alkalmazniuk a fennmaradó kockázatokra vonatkozó, az említett cikknek megfelelően kiszámított szavatolótoke-követelményekre a következő instrumentumok tekintetében:

- a) olyan instrumentumok, amelyek alapul szolgáló eszköze jövőbeli tényleges volatilitás, és amelyek egyéb okokból nem vonnának maguk után fennmaradó kockázatra vonatkozó többletet;
- b) olyan instrumentumok, amelyek véges számú előre meghatározott időpontban lehívható opciók, és amelyek egyéb okokból nem vonnának maguk után fennmaradó kockázatra vonatkozó többletet;
- c) olyan instrumentumok, amelyek ugyanazon pénznemben denominált két állandó lejáratú swapkamatláb közötti különbözetre vonatkozó opciók, és amelyek egyéb okokból nem vonnának maguk után fennmaradó kockázatra vonatkozó többletet.

495q. cikk

A nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatolótoke-követelmények alternatív sztenderd módszer szerinti kiszámítására vonatkozó átmeneti rendelkezések

A 325x. cikk (4) bekezdésétől eltérve, az intézmények 2029. december 31-ig saját belátásuk szerint alkalmazhatják a következőket:

- a) a származtatott ügyleteket fedező azonnali részvénytőzsiókra az általuk fedezett származtatott ügyletek lejáratával megegyező lejáratot;
- b) a származtatott részvényügyletekkel szembeni kitétségekre három hónapos lejáratot.

495r. cikk

Az EU ETS-en belüli szén-dioxid-kereskedelem kockázatának kitétt eszközökhöz kapcsolódó szavatolótoke-követelmények alternatív sztenderd módszer szerinti kiszámítására vonatkozó átmeneti rendelkezések

A 325at. cikk (2) bekezdésétől eltérve, az intézményeknek 2029. december 31-ig 99,1 %-kal el kell osztaniuk az említett cikkben meghatározott lejáratú korrelációs paramétert a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótoke-követelményük alternatív sztenderd módszer szerinti kiszámításához az EU ETS szerinti szén-dioxid-kereskedelemmel kapcsolatos delta árukockázatnak kitétt eszközök tekintetében.

495s. cikk

Az alternatív sztenderd módszer és az egyszerűsített sztenderd módszer szerinti szavatolótoke-követelmények fokozatos bevezetésére vonatkozó átmeneti rendelkezések

- (1) Az intézményeknek 2029. december 31-ig 0,9-es szorzót kell alkalmazniuk a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótoke-követelményük érzékenységen alapuló módszer szerinti, a 325h. cikk (4) bekezdésével összhangban történő kiszámításának eredményére.

- (2) Az intézményeknek 2029. december 31-ig 0,9-es szorzót kell alkalmazniuk a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményük 325. cikk (2) bekezdésében említett egyszerűsített sztenderd módszer szerinti kiszámításának eredményére.

495t. cikk

Az alternatív korrelációkereskedési portfólióban lévő eszközök kezelésére vonatkozó átmeneti rendelkezések

A 325i. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjától eltérve az intézmények 2029. december 31-ig dönthetnek úgy, hogy az említett cikkben meghatározott eljárást az alternatív korrelációkereskedési portfólióban fennálló pozíciókra is alkalmazzák.

495u. cikk

A kisméretű kereskedési könyvi tevékenységet folytató intézményekhez kapcsolódó eltérésre vonatkozó átmeneti rendelkezések

A 94. cikkben meghatározott kezelésre jogosult intézmény 2029. december 31-ig alkalmazhatja a 325. cikk (2) bekezdésében említett módszert a devizaárfolyam-kockázatnak vagy árukockázatnak kitett nem kereskedési könyvi pozíciók piaci kockázatára vonatkozó szavatolótőke-követelményének kiszámításához.

495v. cikk

A piaci kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelményekre alkalmazandó szorzóra vonatkozó átmeneti rendelkezések

- (1) Az intézmény 2029. december 31-ig dönthet úgy, hogy a 325. cikk (1) bekezdésében említett és a 325c–325ay. cikkben, a 325az–325bp. cikkben és a 326–361. cikkben meghatározott módszerekkel kiszámított, piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményeire szorzót alkalmaz, amennyiben az e rendelet 2024. július 9-én hatályos változatának alkalmazásával és a 495i–495t. cikkben meghatározott átmeneti kezelések figyelembevételével kiszámított, piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményei 2027. március 31-től magasabbak, mint az e rendelet 2024. július 8-án hatályos változata harmadik része IV. címének alkalmazásával kiszámított, piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményei.
- (2) Az intézmény nem alkalmazhatja az (1) bekezdésben említett szorzót, ha a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményét kizárólag a 326–361. cikk alkalmazásával számítja ki.
- (3) Az (1) bekezdésben meghatározott kezelés alkalmazása mellett döntő intézménynek haladéktalanul értesítenie kell az illetékes hatóságokat, és bizonyítékot kell szolgáltatnia arra vonatkozóan, hogy teljesíti az említett bekezdésben meghatározott követelményeket.
- (4) Az (1) bekezdésben meghatározott kezelést alkalmazó intézmény bármikor megszüntetheti az említett kezelés alkalmazását, feltéve, hogy erről értesítette az illetékes hatóságot. Az említett kezelés alkalmazásával felhagyó intézmény azt egy későbbi időpontban nem alkalmazhatja újra.
- (5) Az (1) bekezdésben említett szorzó alkalmazása mellett döntő intézménynek ezt a szorzót háromhavonta az e rendelet 2024. július 8-án hatályos változata harmadik része IV. címének alkalmazásával kiszámított, piaci kockázatra vonatkozó

szavatolótoke-követelménye és az e rendelet 2024. július 9-én hatályos változatának alkalmazásával kiszámított, piaci kockázatra vonatkozó szavatolótoke-követelménye hányadosának értékére kell kalibrálnia, figyelembe véve a 495i–495t. cikkben meghatározott átmeneti kezeléseket.

- (6) Az (1) bekezdésben meghatározott szorzót alkalmazó intézménynek továbbra is adatot kell szolgáltatnia az e rendelet 2024. július 8-án hatályos változata harmadik része IV. címének alkalmazásával kiszámított, piaci kockázatra vonatkozó szavatolótoke-követelményekről.
- (7) Az (1) bekezdésben meghatározott szorzót alkalmazó intézménynek nyilvánosságra kell hoznia, hogy a szorzó alkalmazása mellett dönt. Az intézménynek továbbra is meg kell felelnie az e rendelet 2024. július 8-án hatályos változatának nyolcadik részében meghatározott, a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótoke-követelmények nyilvánosságra hozatali követelményeinek.
- (8) Az e rendelet 2024. július 9-én hatályos változatának alkalmazásával, az (1) és (5) bekezdéssel összhangban kiszámított, piaci kockázatra vonatkozó szavatolótoke-követelmény meghatározásához az intézménynek az e rendelet 2024. július 8-án hatályos változatának 104. cikkében meghatározott, a kereskedési könyvbe történő besorolásra vonatkozó követelményeket kell alkalmaznia.”

2. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

2027. január 1-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én. 2026.6.4.

a Bizottság részéről

elnök

Ursula VON DER LEYEN